

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, v torek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempej za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220. O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229.

V Mariboru, 31. oktobra.

„V dobah zatiranja smo Slovenci še vsegar složni bili in več opravili nego v nedolčnih in neodločnih časih, kakor so bili časi, na primer Belkredija in — Hohenwarta za nas. Zdaj bode pač treba zopet delati in ne zanašati se na obe-tanja.“ Tako nam piše včeraj po vsej Sloveniji spoštovan našinec in mi mu popolnoma pritrujemo. Obrabljena je sicer že izreka, da se železo v ognju kuje, ali zaradi tega ni nič manj resnična. Iz nič smo začeli in, če primerjamo s tem začetkom, mnogo dosegli. Upali smo predzadnje dni še več, to upanje je zdaj izgubljeno. Ali, nazaj vrženi, nikakor ne bomo tal, kolikor smo jih priborili, popustili, temuč hrabro braneč ga, hočemo mu pridobljene podloge utrditi in podstaviti, prepričani da čas ne more biti daleč, ko bode naših protivnikov vrste zopet tako pretrgane, da bode pri novem močnejšem navalu zmaga naša!

In rédijo se njih vrste zdaj ob njih „zmagi“ bolj nego kedaj. Plaho okolo sebe gleda tisti „mogočni nemški duh“, o katerem smo zadnje tedne toliko besedičili čuli, da je edino opravičen v Avstriji, ktero je „ustvaril“, gospodariti. Ne ve ni naprej ni nazaj. Ginljivo bi bilo, ako ni smešno, kako so zdaj naenkrat vsa načela od sebe vrgli, da bi le pri novem zasedanju ministerskih stolov nekaj svojega „duha“ zopet na sedež zberali. Ravno tisti listi, ki so poprej popolno brezbožnost pridigovali, katerih liberalizem je izkazoval se v neizmernem psovanju na posamezne stanove, posebno na duhovenstvo: — zdaj hodijo k početniku konkordata, k škofu Raušerju prositi naj jim on pomaga. Tako beremo v enem listu („N. fr. Pr.“) lepo izpoved nemške duše, da je Nemcem ljubše ministerstvo Raušerjevo nego kako tako, ki je za poravnanje s Čehi. Vidno in jasno je, da je Nemcem ustavovercem in nemškim liberalcem liberalizem hinavsko figovo pero, s katerim se odeva edino merodajno, sovraštvo do nas Slovanov.

In kakor so v centru zmagovalci Nemci orožje, s katerim so se dozdej borili proti nam, z

vso nesramnostjo proč vrgli, tako capljajo, za njimi tudi njih privrženci v kronovinah. Včerajšnji list graških ustavovercev moleduje za ustavoverno ministerstvo in pravi: „ali je novo ministerstvo bolj ali manj liberalno, to je vse eno.“ Ob volitvah pak so isti ljudje ljudstvu malali in kazali v daljavo, kako prihaja „črna krdel“ ne-liberalcev in vse svobode pogazi in desetino in tlako nvede, ter kar je več nesramnosti. Tačas jim je veljal liberalizem, tačas so navdušljivo in hripavo vsemu evropskemu svetu v glavo zabijali, da so oni nositelji svobode. Denes je Raušer njih mož, sablja njih sredstvo, breznačelnost njih geslo in narodno sovraštvo, do plemenske borbe vodeče, njih pravilo.

Videti je, da jim bode s tem ustrezno. „Volksfreund“ v katoliški obleki zavil fanatičen sovražnik Slovanov, duhoven podoben onim nemškim popom, ki so naše dede s krvjo in mečem kristijanili, da so jih raznarodili, ki so sv. Cirila in Metoda denuncirali — on je naenkrat prilezel iz svoje obskurnosti na videlo in se bliža prestolu. In kaj je, kar ima kot prvi pomoček nasvetovati? Svobodo? Da, tako, da hoče odpraviti pravico združevanja ter da tirja, naj se da novinarstvo in tisk zopet birokraciji pod nogo. Zakaj? No, novemu zavzniku nemškega liberalizma ni po volji, da se avstrijski Slovani po svojih novinah nemškim brezvestnim napadom branijo, in da v shodih ljudstvo podučujejo, kako je človeka nevredno, vrat upogibati v nezasluženi in po božjih in človeških zakonih neopravičen narodni jarem.

Mi bomo pri vsem tem lahko gledali kako jamo za nas kopati izkušajo, v ktero bode pal namestu nas — tak nemški liberalizem. Podučne pa so te prikazni za nas vse: posebno za naše narodne doktrinarje ene in druge barve. Treba nam bode zloge bolj nego kedaj, to pa bode dalo spoznanje, da nemamo niti liberalnih niti konservativnih protivnikov, temuč da nas žalibog črté eni in drugi: ker smo Slovani in hočemo ostati.

Domače in slovanske novosti.

— Pred kratkim se je zbralo nekaj rodoljubov v Zagrebu, da bi se pogovorili o utemeljitvi narodne tiskarnice na akcije. Misel je rodoljubom v Zagrebu in podrugod dopadla in kmalu je bilo vseh 300 akcij po 200 gld. podpisano. Prevzeli so narodno tiskarnico poslanca Ivana Vončina. Gospodje grof Nugent, Mallin, Čop in Cernadak so potem kr. vladu za koncesijo za ustanovljenje tiskarnice na akcije prosili in podelila se jim je sedaj za tri mesece, v katerem času se mora konstituiranje akcijskega društva dokazati in pravila vladi predložiti za končno potrditev. Hrvatski rodoljubi zdaj delajo za izvedenje svojega namena in upati se sme, da se jim bo srečilo, kakor se je njih prednikom, ki so tudi le z darežljivostjo rodoljubov ustanovili matico, historično društvo, narodno gledališče, jugoslovensko akademijo, društvo sv. Jeronima itd. Hrvatsko akcijsko društvo tiskarnično more zdaj, ne dajaje dobička tujim tiskarjem, dva velika dnevnika izdajati, ktera ne potrebuje nobene podpore. — Poročali smo ob svojem času da so enako društvo z ravno tako izvrstnim, vspehom naredili ogrski Srbi v Novem Sadu. — Torej tudi Slovenci v tem gospodarsko-narodnem obziru ne bomo zadaj ostali.

— Iz Gradca dobivamo obširnejši dopis ki popravlja nekatere „zmotnjave in neresnice“ zadnjega našega dopisa. Ne prinašamo dopisa, ker se nam cela stvar „o procesiji“ tako nevažna zdi, da ne bi opravičeno bilo zaradi te enega človeka zavajajoče reči polemiki pot odpreti. Popolnoma se pa skladamo z našim današnjem dopisnikom, ako pravi, da je neplodno ako se mlada inteligencija zaradi zadev ene osebe kavsa, da je temveč treba, ka se mladost na vsučiliščih v študentovskih društvih skuša izobraževati v znanstvenem in političnem obziru, ker treba nam bode mladeži, ki se bode borila z bistrim umom in blagim sreem za pravice narodne in — človeške.

Listek.

Rus Mihael Petrovič Pogodin.

V spominu je še našim bralcem ime Pogodinovo od enotnografične razstave v Moskvi, spominjamo se še tudi pisma, ki ga je lani pisal staremu očetu Palackemu, ktero je bilo tiskano tudi v „Slov. Narodu“, vemo, kako se povsod za vseslovanstvo poganja. Mož je Pogodin, kateri je davno že bil znan slovanskemu in učenjaškemu svetu kot učenjak prve vrste, pa med nami Slovenci je njegovo ime stoprv leta 1867 v širjih krogih znano postalo in to posebno po govoru, s katerim je pozdravil zahodnoslovanske goste v Moskvi. Med drugim je tedaj rekel: „Izgovarjam tu resnično pa zraven pravično in zakonito željo, naj bi vsi Slovani brez izjem, naj bodo politični udje kterege koli države, se tolažili s pravicami državljanov 19. stoletja, naj bi nikdo iz med njih ne omagal pod zatiranjem. Želim, da bi bil srečen Čeh in Srb, Hrvat in Dalmatinec, ruski Haličan in Slovenec, Slovak in Poljak. Gospodje, izrekel sem ime Poljakov — pa kje so? Stojte od daleč z gujevnim pogledom in se ne udeležujejo

našega skupnega dela. Obžalujemo ta razpor med nami, objokujemo ga. Pa upamo, da se bodo tudi Poljaki vrnili do vzajemnega krila slovanskega. Želimo dalje, da bi bil ta naš shod začetek stalnega jedinstva v prosep vede, obrtništva, trgovanja in kolonizacije in da bi vsi za splošen poduk sprejeli eden slovanski jezik!“

Mišljenje svoje vseslovansko je Pogodin kazal v svojih „političnih listih in praktično.

Kar se tiče Poljakov je Pogodin mnogokrat svaril rusko vladu, naj jih ne zatira, temveč naj jim da vso mogočo samoupravo, ker bi drugače srd Poljakov v slučaju evropske vojske Rusiji roke zvezal. „Zedinjeno Poljsko in Rusko — to je moč nepremagljiva v Evropi. Nje se boje vsi prijatelji in neprijatelji vaši in naši!“ Rusija, pravi Pogodin, naj Poljake zadovolji, da bo mogla za zahodne Slované delati!

Vselej, kadar je Pogodin iz zahodnih dežel (bil je tudi med Slovenci) nazaj prišel, je poročal ministru narodne prosvete o stanju Slovanstva, posebno avstrijskega. Svetuje, naj se napravljajo vseslovanske slovnice, slovarji, krestomatije itd, naj se podpira delovanje slovanskih učenjakov. Pogodin je sam mnogo pomagal Šafaříku, kar ta hva-

ležno priznava, pri spisovanji „starožitnosti“, Hanki, Gaju, in se je trudil razširiti med Jugoslovani cirilico.

On je posebno storil, da se je ustanovil „slavjanski blagotvornitni komitet“, in da ta za Slované mnogo dela, je znano. „Akademickij čtenářský spolek v Praze“ je Pogodina iz hvaležnosti za častnega uda izbral.

Pogodin je rojen 22. nov. 1800 v Moskvi. Prvo odgojo je dobil v očetovi hiši in kmalu je kazal veliko veselje do berila. 11 let star je prišel v odgojilnico in se tu seznanil z latinskim, francoskim in nemškim jezikom. V hiši, kjer je stanoval, je bila neka tiskarnica in še le 12 let star, je dal v njej tiskati prestavo neke nemške igre. Strah pred Francozi je Pogodinovo rodovino iz Moskve pregnal in ko se vrne, najde svoje imetje uničeno ter mora pri nekem sorodniku blizu Moskve stana iskati. Tu nadaljuje mladi Mihail svoje studije. Navduševala so ga poročila o uspehih ruskega orožja in slavil jih je v rodoljubnih spevih. Tu mu pridejo prvič v roke dela vrlega zgodovinarja ruskega Karamzina in mnogo so ta storila za Pogodinovo poznejše delovanje. Od 14. leta naprej je obiskoval moskovsko dimnazijo, in

— Na Prusko-Poljskem napenjajo Nemci vse žile, da bi Poljake kakor hitro mogoče v „Adoptivsohne“ matere Germanije prestrojili. V Brombergu je prosilo nekaj Poljakov mestni magistrat za dovoljenje, napraviti poljsko predstavo v prid ranjencem. Pa modri magistrat je rekel, da se „gledišče nemškega mesta“ ne more prepustiti za poljsko predstavo. Da gre germanizovanje Prusom od rok, kaže tudi to, da so poljski plemenitniki cesarja Viljemu pribočniki ali vodji nemških vojsk (Radziwill, Podbielski). Prusi delajo s Poljaki, kakor Avstro-Prusi z nami, kateri zadnji že kriče, da se jim pravica krati, če se v kakem slovenskem kraju za kake tri nemške otroke šola ne postavi, in katerim je na Kranjskem nemštvo „berechtigtes Element!“

— Srbska skupščina je sprejela predlog za stavljenje spominka umorjenemu knezu Mihajlu. Tudi je prosila vlado, naj predloži reformo vsega šolstva.

Politični razgled.

V odločilnih krogih še nima nič gotovega kaj bi postavili namesto podkopanega Hohentwartevega ministerstva. Ker se dozda kaže slovanska večina, Poljake ne izvzemši, zadosti edina v nezaupanju, vendar nimajo na Dunaji poguma, vlade oni kliki izročiti, kateri bi za slovanske narode, ako se na nemilost ne dade upogniti, naj bolj po sreči bila vešala. Tudi ne vedo kako bodo zdaj vladali. Državni zbor ima ogromno večino proti onim, kateri so Hohentwarta spodžagali. Ako zbere razpuste in zopet ustavovorni pritisk na Českem, Moravskem itd. začne, je prvič dvomljiv uspeh, drugič pa je državni zbor tudi potem uganjka, namreč ker se vidi da Poljaki, Slovenci, Dalmatinci itd. ne pridejo. Kak pot iz te zmešnjave bodo zdaj iskali, to se še ne ve, niti ne pove. Množe se pa glasi, da misli „poravnanja“ ne bodo opustili, da se nam bode torej še dalje „obetalo.“

Kakor je pred poslanec Helfy (skrajna levica) interpeliral predsednika ogrskega ministerstva o Andrassyjevem vtikanju v cislajtanske zadeve, tako je interpeliral voditelj levice Tisa v ogrskem drž. zboru ministrstvo, če ni postala personalna unija potrebna, ker je predsednik ministrstva prisiljen bil, vtikati se v cislajtanske reči in je tako ustvaril praecedens za vtikanje cislajtanskih ministrov v ogrske reči. Reskript po želji Beust-Andrassyjevi je neki českoslovanskemu namestniku došel. Podpisan od Holzgethana-a.

Vodja českega naroda dr. Rieger je bil v Pragi pri svojem povratku iz Dunaja slavno in navdušeno sprejet v zahvalnost, da je česke pravice možato branil. Ljudje, ki so ga spremili od kolodvora do njegovega stanovanja, izpregli so

konje pri njegovem vozu in voz sami vlekli. Množica je pela narodne pesni: „Hej Slovani!“ — Rieger je pri tej priliki dvakrat govoril; na kolodvoru je zaklical slava! odstopivšemu ministerstvu ter rekel, da kralj ni uslišal želj českega naroda; ali pride dan, ko jih bo, bolje podučen, izpolnil. Pred svojo hišo pak je spomnil na svoje geslo, ki se glasi: „ne udajmo se!“ — Policija je raztiravala množico in 11 ljudi zaprla.

„Politik“ piše o demisiji Hohentwarta in pravi: „Ne bomo obširno razlagali, kako in s katerimi pripomočki je padlo pomirjevalno delo, pa grof Hohentwart in njegovi tovarši zapuste službe svoje kot pošteni, katerih značaj tudi najstrupnejši togoti nedosegljiv ostane in to v državi, v kateri si absolutistični ministri življenje jemljejo in kjer „parlamentarični“ ministri s čistimi žepi, pa poželjivimi rokami v službo prihajajo in jo spolnimi žepi in dvomljivo čistimi rokami zapuščajo, že nekoliko pomenja. Oni so celo žrtva svojega poštenega zaupanja in spoznali bodo prepozno, da bi bili imeli delati po svetu od federalistične strani jim danem in ob času, ko jim krona ni pustila nobenega zadržka staviti, osebe odstraniti, katerih zvijačam se morajo zdaj umakniti in darovati svoje poslanstvo. S Hohentwartovim ministerstvom zapuste zadnji Avstrijanci dunajske ministerske sedeže in kar bo za njimi, to utegne hasniti tej ali oni stranki, nikdar pa ne državi Avstriji.“ In dalje pravi list: „V grofu Hohentwarta izgubi cesar pravega državnika, kar se mu je še redkokrat pripetilo in v vsem kabinetu ne le može, ki so svoji nalogi bili popolnem kos, temveč tudi poštene može, kar se ne sme trditi o vsaki spremembi avstrijskega ministerstva.“

Najnovejše.

Ravno pred skončanjem lista dobimo uradno „Wiener Zeitung“, ki prinaša četiri cesarjeva lastnoročna pisma.

V prvem naznanja cesar Hohentwarta da je odpoved, katero je on v svojem in v imenu ministrov Habietinka, Schäfte-ja in Jirečka izročil, sprejel in se vsem štirim zahvaljuje „za trudapolno vztrajanje in marljivo zvestost (Hingebung) s katero ste se vsem dolžnostim svojega mesta udali.“

Drugi trije naznanjajo ob kratkem posebe „ljubemu“ Habietinku, Schäfte-ju in Jirečku, da so „v milosti“ odpuščeni.

Četrto cesarjevo pismo je obrneno ministru Holzgethan-u in mu naznanja, da on ostane minister financ, pa ob enem predseduje minister-skemu svetovalstvu tako dolgo, dokler se novo ministerstvo ne osnuje.

V istem pismu na začasnega prvostnika Holzgethana cesar odločuje, da imajo za zdaj opravke posameznih ministerstev voditi: notranje zadeve: sekejski šef baron Wehli; kultus in poduk: sekejski šef Fidler; pravosodje: sekejski šef baron Mitis; trgovino: sekejski šef Oton vitez Wiedenfild; poljedeljstvo: baron Possinger.

Ker minister za deželno brambo general Scholl tu ni imenovan, razume se samo od sebe da se ni odpovedal, da torej ostane v tem popolnoma birokratiškem začasnem ministerstvu.

Razne stvari.

* (O prešice,) ktere se po Slovenskem na dan vseh svetnikov povsod (po mestih so stopili na njih mesto denarji) delijo, in ktere je do sedaj vsak pek svojim prejemnikom o vseh svetih dajal, se bodo pri celjskih pekih menda zgubile, ker omenjeni moške so namesto njih 64 gld. celjski ubožni kasi izročili.

* (Iz Temešvara) se piše, da so tam Kočvarji prava nadloga. V celih krdelih se okolo vlačijo in ljudi na javnih prostorih nadlegujejo. Mestno glavarstvo je zato vse Kočvarje pred-se poklicalo in vse spodilo iz mesta, ki nimajo koncesije za kupčevanje.

* (Nemška edinost in zastopnost) je tolika, da se nemški vojaki iz različnih nemških držav, ki so še na francoski zemlji, skoraj vsak dan do krvavega stepa. Pred kratkim je v Metzu med Bavari in Prusi nastal tak boj, da je en oficir in več podofirjev bilo hudo pobitih in tudi nekoliko nedolžnih gledalcev ranjenih. Uzrok temu je neki pruski napuh, kateri zaničljivo vse svoje „nemške brate“ gleda. „Nemčija je edina in svobodna!“

* (Strašna voznja v balonu) se popisuje v ameriškanih listih. V mestu Poolt sta se namenila profesor Wilbur in Knapp nastopiti potovanje po zraku 30. septembra. Ravno ko mislita stopiti v balonovo ladjico, spustijo vrvi in oba naglo skočita, da bi prišla v ladjico, pa samo vrvi, ki so jo držale, sta mogla ujeti. Knapp je nekaj časa skušal priti v ladjico, pa ker ni mogel, se kakih 30' visoko spusti in ni se mu posebnega zgodilo, [ko je padel na zemljo. Prof. Wilbur pa se le trudi splezati v ladjico; zastoj. Ko je balon že kako miljo bil od zemlje, ga zapusté moči in vrteč se prileti na zemljo, ter se popolnem zdrobi. Žena in hči njegova ste gledali strašni dogodek.

* (Darmstadtsko gledališče) je popolnem pogorelo. Ostalo je le zidovje in kamnite stopnice. Godbinski instrumenti in partiture so se rešile. Sploh gostokrat kako gledališče pogori. Imeli

po dobrem izpitu je 1818 pristopil na vseučilišče. V Moskvi je najstariša in najboljša ruska univerza in imela je tudi tedaj imenitne učitelje, med katerimi je posebno estetik in kritik Merzljakov Pogodinu zelo dopadal. Držal se je sicer Merzljakov še starih teorij v estetiki, pa vedel jih je duhovito in temeljito razlagati. Kljub temu je lord Byron in njegov posnemovalec Puškin visokošolsko mladino vedno bolj zanimal. Pogodin je najrajše bral Schillerja, Goetheja, Wielanda, Herdera, gospo de Staël in Châteaubrianda, ktere ga „génie du Christianisme“ je prestavil v ruščino. Nek prijatelj ga stori pozornega na Schlözerjev „Commentar zu Nestor“, odpre mu tako polje zgodovinske kritike in tako določi pot Pogodinovega življenja. Pogodin je v tem času prestavil Nitzschevo „staro geografijo“ in je izdal tudi Horacijeve ode s komentarom. Že kot študent začne tudi časnikarsko delovanje s spisi v „Vjestniku Evropy“, tačas prvem ruskem časniku.

Po triletnih študijah na univerzi je Pogodin začel Schlözerja in Nestorja globoko študirati in je včas opazke o teh dveh zgodovinarjih na svetlo dal v „Vjestniku.“ Ti in drugi spisi mu pridobijo prijateljstvo državnega kanclerja grofa Rumjanzova,

kteri mu prestavo Dobrovskega „razprave o Cirilu in Metodu“ izroči katero je Pogodin z mnogimi de je neznanimi dosteki razširil.“ Vjestnikov urednik Kačenovskij postane kmalo nasprotnik Pogodinov v vprašanji, ali je Rurik od severa (Schlözerjevo, Karamzinovo in Pogodin) ali od juga (Kačenovskij) prišel, ali je Nestor verjeten (Pogodin) ali ne (Kač.), je-li „Ruskaja pravda“ (najstari zakonik ruski, menda od Jaroslava dan) prava (Pog.) ali ne (Kač.) Tem vprašanjem so se pridružila druga in ruski učenjaki so se nad 30 let o njih prepirali. L. 1825 je Pogodin v javni seji univerze govoril „o izviru Rusov“ in si veliko pohvalo pridobil. Karamzin, Vostokov in drugi so mu izrekli svoje priznanje in sloveči akademik Krug ga je hotel za svojega adjunkta imeti. L. 1828 je postal pomagalen učitelj zgodovine v Moskvi, l. 1833 reden profesor občne, l. 1835 ruske zgodovine z naslovom dvornega svetnika. V teh službah je bil silno delaven. Svoje slušatelje je nagovoril, da so prestavili pod njegovim vodstvom Robertson-ovo „Zgodovino Karola V.“ Villers-ovo „Zgodovino reformacije“, Desmichel-ovo „Zgodovino srednjega veka“, Guizot-ovo „Zgodovino civilizacije na Francoskem“ in druga dela, ker je

rusko slovstvo premalo zgodovinskih del imelo. Sam je prestavil tudi več del, med drugim Keerenove „Ideje.“ L. 1837 je začel izdajati „občno zgodovinsko biblioteko“, v kateri je mnogo spisov o zgodovini evropskih dežel. Tudi lepoznavsko slovstvo je P. obdeloval. O l. 1827—30 je uredoval lepoznavski časnik „Moskovskij Vjestnik“, ktere ga so s svojimi spisi polnili razun njega Ševgrev, Puškin, Venevitinov, knez Odojevskij in drugi pisatelji. L. 1828 je na svetlo dal prestavo „Götza Berlichinškega“, potem historično tragedijo „Marta Posadnica.“ 3 zvezke novel in l. 1835 dramatizirano „Zgodovino krivega Demetrija.“ To vse je pa le njegovo postranko delovanje, glavno delo mu je bilo preiskavanje ruskih in slovanskih starin. Vsled tega preiskavanja je spisal: „Preiskavo o značaju Ivana Groznega“, „O deležnosti Godunova pri umoru careviča Demetrija“, posebno dobro „Preiskavo o Nestorjevi kroniki“, „Zgodovino rusko“ za gimnazije in okrožne šole, pojasnenje „Mjesti čestva ali reda stanov v stari Rusiji, zanimive „Poskušaje slovanske paleotipije“, izdal je Kirilov-a „Statiščen popis Rusije pod Petrom Velikim“, „Zapomnice Posoškova.“ (Konec prih.)

smo zadnja leta taka pogorišča v Berlinu, na Dunaji, v Draždanih.

* (V deželi Orange County) v severni Ameriki je precej velik kos suhe zemlje voda pokrila. Pravijo, da se je drevje začelo sukati, potem se je začela zemlja ugrezovati in privrela je voda v tako narejeno jamo, ktera je hruščala, kakor kak velikanski slap. Zdaj je tam veliko jezera in bližnji stanovalci iščejo splaseni novega domovja. Pri tej priložnosti spominjamo naše bralce, da je lani na gorenje-avstrijskem enak dogodek

ljudi ostrašil. To vse delajo v zemlji skrite vulkanične moči in kažejo, da zemlja še nima svojega zadnjega lica. Kakor je svoje dni n. pr. sedanje ogrsko ravnino in nje se držeče doline tako zvano panonsko prvotno morje pokrivalo, ktere zalivi so segali do celjske okolice, kjer se zavoljo tega nahajajo školjke in ribji zobje z drugimi ostanki povodnih živali, kakor je sploh dokazano, da je marsikaj sedaj suhe zemlje nad vodo in narobe, — bilo, tako se morebiti v teku časov razmera med vodo in suho zemljo premeni in v

pozni prihodnosti bo morebiti površina zemlje vsa drugačna, ko denes.

Listnica uredništva. — G. F. Š. — Hvala za staro prijateljstvo in za dobromišljene svete. Več kader se sestaneva. Ono popravljenno, nič ne de. G. I. K. To je boljše, da se pusti zdaj, da polemike ne bo. Stvar ni tako važna. Sicer mi jako ustrežeš z drugimi prineski. Odpri tudi svojo torbo za beletristični list, ki se pripravlja. G. L. G. Hvala za povest, porabi se kmalu kjer bodi. Spis G. s. o Č. menda ni za slov. publikum važen, torej je bilo dovolj z onim odlokom.

 Vse predmete, ki se naznanjajo po raznih časnikih, naj spadajo v eno ali drugo struko, poskrbi **N. Glattau-a Bazar** za 10 % ceneje, kakor jih dotične firme naznanjajo. — Popolni cenik o več nego **15.000** predmetih zastonj in franko.

Po naslednjih čudovito nizkih cenah

N. Glattau-a prvi pariški bazar

za Avstrijo na Dunaji,

Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse, Nr. 51, v Todesco-vi palači.

Darila za gospode, gospe in otroke:

Blago iz dunajskega usnja,

znano kot najboljši fabrikat na svetu.

Ročne torbice za ženske z jeklenim obročem, ena prav velika gld. 1.20, 1.50; iz najfinejšega šagrén-usnja s pozlačeno ključavnico in okvirom, ena po gld. 1.80, 2.50; velike gld. 3, 3.40; prav velike gld. 3.80, 4; s predtorbico za 1 gld. več.

Praktični portemonnais, za gospe, gospe in otroke, s pozlačenimi zapornicami ali gumi-trakom po kraje. 35, 50, 85; fini gld. 1. 1.30, 1.70; prav fini gld. 1, 2.50, 3, 3.50.

Praktični toki za smodke po kraje. 40, 60, 80; fini gld. 1, 1.20, 1.50; najfinejši gld. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.

Pisma- in denarnose s praktičnimi predeli po kraje. 60, 80, gld. 1; fine gld. 1.30, 1.50, 1.80; najfinejši gld. 2, 2.40, 2.80, 3.20, 4.

Znamne knjižice (notiz) kraje. 10, 15, 20, 25, 30; najfinejši v usnji, vezane kraje. 40, 50, 60, 80 gld. 1.

Petnetorbeiz najmočnejšega usnja, s zaporno ključnico po gld. 2.10, 2.40, 2.70, 3.10, 3.70, 4, 4.30, 4.80. Cene računene po velikosti.

Waterproof-popotni kovčegi, praktično upravljeni in razdeljeni po gld. 2.40, 2.80, 3.50, 4; prav veliki po gld. 4.50, 5, 5.50, 6.

Petne sklenice s kupico in usnjem prevlečene po gld. 1.20, 1.50, 1.80, 2.10, 2.40.

Krasni albumi

na izbiranje in v čudoviti mnogovrstnosti, eden za 25 podob kr. 35, 60, 80, gld. 1; najfinejši okinčan gld. 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50; za 50 podob kr. 65, 90, gld. 1.20, 1.50; najfinejši okinčan s podobami itd. gld. 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4; album za 100 podob gld. 3, 3.50, 4, 5 do gld. 12; za 200 podob gld. 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7 do gld. 18, slednji v najnovejši krasotni obliki.

Albumi z muziko, igrajo, ko se odpro, dva lepa napeva, jako pripravi za darila in kiné salona. V obliki pol osmerke, najele-gantnejše vezani gld. 8.50; še finejši gld. 11, najfinejši gld. 14, 16. V obliki 1/2, osmerke ravno tako upravljeni gld. 11, 12, 14, 16, 18; krasotvori v obliki četvorke gld. 14, 16, 18, 20, 24.

Pisne mape, vsaka s zaporom, jako praktične gld. 1, 1.20, 1.50, 2; s popolnim pisilnim orodjem gld. 2, 2.20, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.

Nesesešerjina jokusneje izdelani z vsemi šivalnimi potrebščinami po kraje. 45, 60, 80, gld. 1; veliki gld. 1.50, 1.80, 2 itd.; prav veliki, najfinejši gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5; krasotvori za darila gld. 6, 7, 8, 10, 12, 14.

Pahlje za ples in šetanje

v naježbi zberki. Ena priprosta, lepa, kraje 30, 40, 50, 60; s prav lepo slikarjijo kr. 40, 60, 80, gld. 1, 1.20, 1.40; najkrasnejše opravljena gld. 1.80, 2, 2.50, 2.80, 3.20, 4.80, 5; Bouquet cvetlic s znotraj skrito pahljo, ktera po volji izgine, po kr. 80 gld. 1, 1.50; najfinejši po gld. 2.50, 3, 3.50.

Najbolji glavnik iz trdega kavčuka. 1 česalni glavnik kraje. 15, 20, 25, 30, 35; 1 gost glavnik kr. 20, 25, 30; 1 glavnik z ročajem kr. 25, 30, 35; 1 vtekljivi glavnik kr. 30, 40, 50; 1 žepni glavnik kr. 10, 15, 20; 1 obvodni glavnik za otroke kr. 10, 20, 25, 30; 1 žepni glavnik s zrealom in krtačo kr. 25, 30, 40, 50.

Najbolše, po novem načinu napravljene krtače, kakoršne se le tu dobe. 1 krtača za glavo kr. 30, 40, 50; fine kr. 65, 85, gld. 1; najfinejši gld. 1.50; 1 krtača za obleko kr. 50, 60, 80, gld. 1, 1.20; najfinejši gld. 1.50, 1.80, 2; 1 prav fina krtača za zobe kr. 15, 20, 25, 30, 35, 40; 1 krtača za nohte kr. 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80.

Toaletno milo samo posebno fino. 12 kosov, velikega Glycerinovega mila gld. 1.15; 12 velikih kosov mila iz grenkih mandelnov kr. 85, gld. 1.10; dvanajstorka cvetličnega milaz raznimi vonjavami gld. 1.90, 2.50; dvanajstorka mila v podobi raznovrstnega sadja kr. 95. Sicer vse druge baže.

1 pisna garnitura obsejajoča 100 najfinejših listov papirja s povoljnimi črkami in imeni, 100 najfinejših zavrtkov in 100 pečatnih znamk. Vse to vkup za gld. 1; še minejši gld. 1.35; najfinejši z barvanimi zavrtki gld. 1.70.

1000 pečatnih znamk, poslačeno tiskanih na nov patentiran način gumiranih, s povoljno firmo, grbom itd., velja le gld. 1.60, 500, gld. 1.25.

Najpotrebnejši na potovanji

je dober Lefauchaux-revolver, s katerim se v 6 sekundah zanesljivo 6krat vstrelji, brez da bi se petelin napel; razen te hitrosti to orožje tudi daleč nese, na 7 milimetrov gld. 13.50; 100 patron gld. 3.50; na 9 milimetrov gld. 17, patrone gld. 4, na 12 milimetrov gld. 19, patrone gld. 4.50.

Pešni revolverji 5" dolgi po gld. 8.50, patrone gld. 3, 50.

Resna beseda kadilem! Neredko se pripeti ka po slabem papirju za cigarete ostane v ustih slab okus, škodljiv zdravju. Temu se je prišlo v okom, ker se zamore kaditi turški tabak brez papirja prav prijetno. 1 steklena cev, v katero se nabaše tabak, ktera nadomesti papir in prihrani vso mu-jo velja le kr. 25.

Kolosalna razprodaja

od več na kant prišlih fabrik za marele in solnčnike.

Dežniki (marele). Velika lepa marela gld. 1.50, 1.90; Alpaka-dežnik gold. 2.80, 3.50; Dežnik iz ponarejene svilne (Zanella) gld. 3.20, 3.60, 4; iz težke lionske svilne po gld. 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50.

Solnčniki. Pomladni solnčnik iz lionske svilne gld. 1.90, 2.20; s svilno podlogo gld. 2.80, 3; iz navadnega blaga kr. 60, 80, velik solnčnik iz tkanine kr. 80, gld. 1, 1.20; iz težke svilne gld. 2, 2.40, 2.80; s svilno podlogo gld. 3.20, 3.80, 4, 4.50; senčniki gld. 1.80, 2.50, 3.

Tovarniška zaloga najboljših preramnic, za ktere se daje poročstvo. Dvoje iz angleških koncev kr. 45, 60, 80; svilnatih kr. 85, 95 gld. 1.10, 1.60.

Imenitni peresniki in noži iz bessemer-jekla, znani kot najboljši na svetu, po kr. 20, 30, 40, 60, 80, gld. 1, 1.20, 1.50.

Imenitne žlice iz bessemer-jekla, dobro pocinjene, kakor srebrne nikdar barve ne spremenijo. Dvanajstorka jedilnih žlic kr. 85, finejših gold. 1.20; dvanajstorka žlice za kavo kr. 45.

Kineško srebro s srebrnimi ploščami, boljši kot navadno kineško srebro, ker se predmeti iz kineškega srebra prevlečejo z močno srebrno ploščo, se prodajajo le v podpisnem bazarju. Poročstvo za kineško srebro srebrnimi ploščami se daje na 10 let. 12 žlic le gld. 16.50, žlice za kavo gld. 9.20; dvanajstorka nožev in vilic gld. 26.50, 28; žlica za sočivje gld. 3.90, 4.60; 12 nožev za dessert gld. 9.80, 12; 1 solnica najele-gantnejša oblika gld. 2.40, 2.85, 3; štupnica (za poper) gld. 1.45, 1.90; razsipavec za sladkor gld. 1.90, 2.10; 1 velika žlica za mleko gld. 2.75, 3.40; 1 velika žlica za juho gld. 5.40, 6.40, 7; Slonjaki za nože v novi jako elegantni obliki gld. 3.25; 1 par miznih svečnikov gld. 4, 4.90, 5.85, 6.30, 7.25.

Kina-Alpaka-žlice, zbog lepote in vztrajnosti imenitne, 12 navadnih žlic gld. 2.35, 2.75, 3.50, 4.50, 5.20; 12 žlic za kava gld. 1.30, 1.60, 2.35; 1 velika žlica za juho kr. 90, gld. 1.20; za mleko kr. 45, 60.

Prave pipice za smodke iz morske pene lepo zrezljane po kr. 50, 80, gld. 1; krasotvori po gld. 1.50, 1.80, 2, 2.50; po ravno taki ceni so tudi gladke pipice z ustnikom iz jantara v zalogi.

Najfinejši štajarski in angleški noži in vilice, dvanajstorka z lesenim ročajem gld. 2, 2.40, 3; z bivolno-košenim ročajem gld. 4.50, 5, 5.50, 6; najfinejši gld.

7, 8, 9; dvanajstorka za dessert gld. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Alpaka-svečniki, zbušnjeni, priznani kot najboljši: visokost 4" 5" 6" 7" 8" 9" 10"

po kr. 40, 50, 60, 70, 80, 90, gld. 1,

Žepni trmometri v etui po samo 25 kr.

Najnovejši nesesešerji v podobi zlatih jaje, v katerih je tul poln šivank, dvojni konci in naprstnik iz kineškega srebra, veljajo le kr. 30.

Dalekogledi (Perspective) z najboljšim steklom, ki daleč dobro kažejo po kr. 60, 80, gld. 1.

Angleške škarje najboljše baže: škarje za izrezljavanje kr. 15, 20, 25, 30; 1 škarje za vrezavanje kr. 25, 30, 35, 40, največje kr. 50, 60, 70; krojaške škarje kr. 45, 65, 80, gld. 1, 1.20; 1 škarje za luč za svetilnice s smrdljivcem kr. 35; 1 verižica za škarje kr. 20.

Žepne svetilnice s tako prikljubljenimi slepilnimi šipami po kr. 60, 70, 80; s 4 kratnim slepilom gld. 1, 1.20; v podobi knjige za vkup zložiti gld. 2.50; svetilnica za brezokavčni žep kr. 80.

Okviri za fotografije po kr. 4, 6, 10, 15; fini kr. 20, 30, 40; najfinejši kr. 60, 80; v kabinetni obliki kr. 50, 60, 80, gld. 1, 1.20.

Izvrstne angleške britve (za vsako se daje poročstvo na dva leta) 1 Gladstone Razor kr. 80; 1 Prince of Wales Razor gld. 1.20; 1 prav fina General Napier Razor gld. 1.60; 1 najfinejša Admiral Razor gld. 2; 1 Model Razor, najboljša britev na svetu gld. 3, 3.50. Vse britve v nožnicah. Nožnice z dvema britvama najboljše baže gld. 1.80; Milo za briti kr. 15, 20; 1 jermen na vijak kr. 45, brez vijaka kr. 25; pasta za jermen mazati kr. 25.

Vsacemu gospodu neobhodno potrebno.

Zaboječek za briti in toaletu, fin, s ključnico, z velikim zrealom in naslednjimi potrebnimi rečmi: 1 fina angleška britev, 1 milo za briti, 1 škatlja iz kovine, 1 kamen za brusiti in poostri, 1 glavnik, 1 krtačica za zobe, 1 fina pasta za zobe, 1 kos voščene pomade, 1 kos mila za roke, 1 sklenica fine pomade, 1 flagon francoskega olja za lase. Vse to vkup le gld. 2.80.

Jeklena peresa: Škatljica s 144 najboljših peres kr. 30; Kuhn-ova peresa 1 karton kr. 60, 80, gld. 1; angleška kr. 80, gld. 1, 1.20; dvanajstorka peresnih ročajev kr. 5, 10, 15, 20, 30, 40.

Ertoires, elegantno polirani kovčeki, s predali, v njih: peresni ročaj, svinčnik, gumi za izbrisati, 12 jeklenih peres, 2 kosa finega pečatnega voska le 35 kr.

Čestiti prebivalci po deželi, ki bi iz Dunaja **kar koli** radi imeli, lahko vse brez izjemka dobé iz **N. Glattau-a pariškega bazara**. Tudi najmanjše naročilo se strogo, solidno in vestno izvrši.

N. Glattau-a prvi pariški bazar

za Avstrijo na Dunaji Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse Nr. 51, Eck der Wallfischgasse v **Todeco-vi palači**.

 NB. Prodajalcem poseben rabat.

